

כסל החירות האנטישמי

העבודה באמריקה עשרות שנים לפני המלחמה למיטוט החמאס בעזה. הכסף הקטארי והסעודי שהוזרם כמו מים לאוניברסיטאות, מימון אירועים שנתיים למען הפלשתינים ונגד מדינת ישראל. מרצים יהודים המהווים חלק מן הסגל או כסגל אורח דיווחו כבר בעבר על התבטאויות קשות נגדם מצד סטודנטים ממוצא ערבי או מהשמאל הקיצוני, וכל זאת כאשר הממסד האוניברסיטאי שותק ואינו מוחה למרות שמדובר בהפרה בוטה של "חופש הביטוי". האירועים הבודדים של גילויי אנטישמיות כלפי מרצים וסטודנטים ממוצא יהודי לא תפסו משום מה את הכותרות המרכזיות בשנים האחרונות, אבל כעת כשגלי האנטישמיות צצים דווקא במעצמה הדמוקרטית בעולם,

בארץ האפשרויות הבלתי מוגבלות... אז נכון שאין מדובר בממשל האמריקני הדמוקרטי שדווקא עומד לימין מדינת ישראל ללא תנאי (כמעט...) ומביע סלידה בקול נגד מעשי הטרור הרצחניים, אבל בהחלט הקול האנטישמי אינו עולה מפשוטי העם אלא מגיע ממוסדות ההשכלה הגבוהה בארה"ב. אלפי מפגינים, החל מנשיאי האוניברסיטאות, עובר במרצים רמי דרג וכלה בסטודנטים, מביעים קול מחאה וזעקה נגד קיומה של מדינת ישראל והאפרטהייד שהיא מבצעת כלפי האוכלוסייה הפלשתינית. המלחמה בעזה היתה הניצוץ להבערת האש שכבר בערה בתחתית הקדרה. ארגוני שמאל רדיקלי וארגונים פרו פלשתינים כבר עשו את

ר. 17

מריקה ה'נאורה' והליברלית, מקום המפלט לרבים מהישראלים שקצו בחיים בישראל, חשפה את פניה האמיתיות בעקבות המלחמה. אם המילה אנטישמיות היתה נקשרת בקלות לכל מיני עיירות במזרח אירופה ואולי גם במערבה בהם מחללים קברים, מסננים את המילה ז'ידים או משרטטים צלבי-קריס באזורים יהודיים, הרי שלמרבח הפלא ניתן לזהות את זיקתה גם

גילויי האנטישמיות בארה"ב הולכים וגוברים, וסקר שהתפרסם לאחרונה על ידי הלגה נגד השמצה מדווח על עלייה של כ-300% מן התקופה המקבילה אשתקד // שיחה עם פרופ' איתן גלבו, מומחה לארה"ב – מגלה את ניצני האנטישמיות האמריקנית המודרנית // גורמים ממדינות ערב מממנים ארגונים אנטישמיים פרו פלשתינים והללו חוזרים לכיתות האוניברסיטה // ההכנות שיוצאות דווקא ממוסדות ההשכלה הגבוהה וה"ליברלית" מראות את פניהם האמיתית של אנשי האקדמיה

השימוע שאלה חברת הקונגרס אליס סטפניק מהמפלגה הרפובליקנית את סאלי קורנבלות, נשיאת MIT, קלווין גיי, נשיאת אוניברסיטת הרווארד, וליו מגיל, נשיאת אוניברסיטת פנסילבניה, שאלה ישירה: "האם הקריאה לרצח עם של יהודים מנוגדת למדיניות בית הספר, כן או לא?" הנשיאות שישבו יחד עם סוללה של עורכי דין לא ענו תשובה מפורשת. אחת מהן, נשיאת האוניברסיטה היוקרתית הרווארד טענה כי "זו החלטה תלויה הקשר". בארצות הברית סערו הרחוקות בעקבות הדיון הזה והיו קריאות רבות להתפטרותן, ואכן אחת מן הנשיאות כבר התפטרה.

גילויי השנאה נגד העם היהודי בארה"ב אינם חדשים לצערנו. פרופ' איתן גלבו, מומחה לארצות הברית באוני' בר אילן וחוקר בכיר במכון ירושלים לאסטרטגיה ולביטחון, מסביר לנו בשיחה כי השורשים לאנטישמיות החלו לפני כשני עשורים. "אני סבור כי המציאות הזו חדרה כבר לפני כעשרים שנה לקמפוסים האמריקאים. היא החלה בסביבות 2001 בוועידה של האו"ם נגד גזענות שהתקיימה בדרום אפריקה, כאשר מוסלמים פלשתינים השתלטו על הוועידה הזו וראו הצלחה בהטיית תפיסת העולם של המשתתפים. הם טענו כי ישראל היא מדינת אפרטהייד ומפרה זכויות אדם ואין לה זכות קיום.

מאז פועלים מספר גופים, בעיקר בקרב הקבוצות הליברליות המערביות בארה"ב, קנדה, מערב אירופה, אוסטרליה ודרום אפריקה. הפעולה שלהם בקמפוסים בעיקר באה לידי ביטוי בכך שהם הקימו ארגונים בצורה מאוד שיטתית כמו למשל תנועת ה-BDS שמטילה חרמות על מדינת ישראל. היא קמה כתוצאה מאותה ועידה ובכל קמפוס יש לה סניף פעיל. וישנן קבוצות נוספות כמו "סטודנטים עם הצדק בפלשתיין" שהוקמה על ידי סטודנט, איש חמאס במקור. יש תנועה נוספת אנטי ציונית הנקראת "קול יהודי לשלום". התנועות הללו הצליחו להשתלט על הקמפוסים ולחדור להסדרות הסטודנטים כאשר הם עושים יד אחד עם השמאל ועם השמאל הרדיקלי.

בזכות הבי די אס שוכנעו אוניברסיטאות לא להשקיע בישראל, לא לקבל סטודנטים ישראלים ומרצים ישראלים ולאט לאט הם התחזקו כי נוצרה הברית הזו בין השמאל לבין הארגונים האלה. בתחילה הפעילות היתה תחת אש נמוכה, אבל עם השנים היא החלה להתעצם. הגדילו לעשות הארגונים כאשר ארגנו את "שבוע האפרטהייד הישראלי" שצוין בקמפוסים רבים בארה"ב. מדובר בשבוע שלם בו נערכות פעילויות, מוצבים מיצגים ומתקיימות הרצאות ודיונים נגד ישראל ובעד הפלשתינים.

הפעילים הפרו פלשתינים הצליחו להחדיר לארה"ב מין אידאולוגיה כזו בה נחלק העולם למדוכאים ולמדוכאים. מדינת ישראל תחת הקטגוריה של "המדוכאים" והפלשתינים כמובן "המדוכאים". התפיסה הזו נכנסה עמוק לכיתות באוניברסיטה ואף למחלקות העילית, כדוגמת מחלקות למזרח תיכון, מרכזי מחקר לנושאים אסלאמיים, מחלקות ללימודים אתניים, מחלקות היסטוריה, פילוסופיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה בהן ישנם מרצים אנטישמיים שעורכים תעמולה בכיתות. בהקשר לסכסוך הישראלי-פלשתיני הם לא מראים שני צדדים אלא רק צד אחד. אסור לעשות את זה באוניברסיטה, אמנם יש חופש אקדמי אבל המשמעות שלו שאתה צריך ללמד ידע, וזאת תעמולה. הם קוראים לזה תיאוריה ביקורתית, אבל למעשה זאת תיאוריה הפוכה. ואין פוצה פה ומצפץ.

למרות שהיו אירועים אנטישמיים, עדיין זה בוודאי לא מתקרב למה שאנו רואים באוניברסיטאות היום... "אכן, מה-7 באוקטובר כל מה שהיה מתחת לקרקע החל להתפרץ כמו הר געש", מפרט גלבו. "זה יכול להתבטא למשל בכך שמרצה אומר לסטודנטים שלו: השיעור מבוטל היום. תלכו להפגין נגד ישראל ואני בא אתכם. מרצה אחר מדרבן את הסטודנטים להפגין בכך שייתן להם נקודות בציון על "פוליטיקל אקטביזם" כלומר: פעילות פוליטית. ובמקביל ההפגנות הפכו להיות אלימות שקראו להשמדת מדינת ישראל ולהרג יהודים.

קוראים קריאות לאינתיפאדה נגד ישראל ולרצח העם היהודי. המפגינים אוחזים בדגלי פלשתיין ובסימאות נגד הריגת אזרחים פלשתינים בעזה. ההמון שם לא יצא במחאה נגד הטבח שאירע בשמחת תורה, לא גינה את פלישת אלפי אנשי חמאס אל תוככי היישובים הישראליים. זו כנראה פניה של "ההתנגדות הלגיטימית" בעיניהם. והם מוחים רק כדי להציל את העם הכבוש והסובל, שמעבר לגבול.

הקריאות הבוטות מתוך האוניברסיטאות הביאו את הקונגרס האמריקאי לזמן את נשיאות האוניברסיטאות המובילות לשימוע ולבקש מהן תשובות מדוע אין הם נוקטים בצעדים חריפים יותר נגד האנטישמיות. במהלך

מתקיים מאבק עיקש נגדם ביחד עם המוסד האמריקאי. האם הניסיונות להשתיק אנטישמיות יצלחו? מבט עומק על האנטישמיות נוסח אמריקה.

פניה של ההשכלה

בחודשיים האחרונים צופים הישראלים במראות בלתי שגרתיים המגיעים ממוסדות האקדמיה הגבוהה בעולם, צופים ולא מאמינים. אלפי סטודנטים, נאורים לכאורה, אשר לומדים במיטב מוסדות ההשכלה הגבוהה בארה"ב

זה הגיע עד לרמה שסטודנטים יהודיים חששו להגיע אל הקמפוסים.”

”במשך השנים נהנו הפרו פלשתינים ממטריית מחסה בשם: ”חופש הביטוי” והזכות להבעת כל דעה אפשרית. מאז תחילת המלחמה מדובר על מקרים של אלימות פיזית כפשוטה. סטודנטים יהודים מותקפים בקמפוסים, זה יכול להיות כאשר סטודנט ממוצא יהודי הולך ואז לפתע צצים חמישה בריונים מוסלמים או אנשי שמאל רדיקלי, ולא נותנים לו ללכת. זו לא הבעת דעה, זו אלימות. היו מקרים של כאלו בריונים שדפקו באמצע הלילה בחווקה על חדרו הסטודנטים היהודים ואיימו לפגוע בהם. ישנן דוגמאות גם של מרצים שיודעים כי יש להם סטודנט יהודי בכיתה והוא מטיח בהם האשמות קשות לעיני כולם.”

גלבוץ מעיד על עצמו באופן אישי, שכאשר שימש לעיתים מרצה באוניברסיטאות בארה”ב, משום שהוא ישראלי מנעו ממנו לדבר או הפריעו לו במהלך הרצאה. ”היו קוראים לי פושע מלחמה, רוצח ילדים, וקוראים לגרש אותי לאלתר. באחד המקרים כאשר סטודנטים התפרצו עליי, ביקשתי מהמנחה שעמד בצד להזמין את המשטרה אבל הוא פחד. אז ביקשתי מאחד הסטודנטים שקרא למשטרת האוניברסיטה והללו הוציאו את המפריעים מן האולם.”

המימון הקטארי

למרות הכל, האוניברסיטאות לא עשו דבר לפורעים הללו. לא העמידו למשפט פנימי סטודנטים, לא הוציאו אותם מהאוניברסיטה ולא מחו נגד האמירות הללו.

ומדוע?

”נשיאי האוניברסיטאות פחדו להשמיע ביקורת כנגד המרצים והסטודנטים האנטישמיים, זאת מחשש לאיבוד התורמים”, אומר גלבוץ. ”הרי קטאר נחשבת לתורמת הגדולה ביותר של האוניברסיטאות בארה”ב בעשרים השנים האחרונות, תרומות שנאמדו במיליארדי דולרים. גם סעודיה ומדינות המפרץ הינן בין התורמות הגדולות. הן הצליחו להחדיר את התפיסה האנטי ישראלית באמצעות המימון ויחד עם זאת להשתיק את הביקורת ולזרוע פחד בפני מי שמעוניין לומר אותה בקול.”

כעת מסתבר שכספי התרומות לא דווחו כראוי, והקונגרס הורה לפתוח בחקירה אודות תרומות הענק שהתקבלו מן המדינות הערביות.

היום אנחנו מבינים שהכסף הועבר למקורות אנטישמיים שהבעירו את אנשי השמאל מתחת לפני השטח. ההפגנות האחרונות של הסטודנטים כנגד ישראל הפכו להיות אלימות, הושמעו שם קריאות שאולי בעבר כבר הושמעו אבל לא בצורה כזו. למשל קריאה לאינתיפאדה ”לשחרר את פלשתיין”. המפגינים הכחישו את מה שקרה בעוטף עזה כיום הראשון של המלחמה. הם קראו את הסיסמה באנגלית: ”מן הים ועד הנהר פלשתיין תהיה חופשית”. הארגונים הללו אינם רק אנטישמיים, הם גם נגד מדיניות החוץ של ארה”ב. כמו כן הם פיתחו תאוריות על ישראל כגורם קולוניאלי וכובש.

ומה לגבי רמת האנטישמיות הכללית בארה”ב?

”רמת האנטישמיות בארה”ב עלתה במאות אחוזים לאחרונה. סקרים של הליגה נגד השמצה שפורסמו הצביעו על עלייה של כ-300-400 אחוז בגילויי האנטישמיות יותר מהתקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, סקר שנערך בקרב מרגם של סטודנטים יהודים אמר כי 75% מתוכם נחשפו לאלימות אנטישמית מילולית או פיזית. אני סובר שכעת תהיה התעוררות רצינית והתנגדות אקטיבית לתופעה הזו. ישנם יהודים רבים הנחשבים לשמאלנים שעומדים בעמדות מפתח כלכליות. הם במשך השנים תמכו בעמדת השמאל, וכרגע ראו עד כמה השמאל שדיכר גבוהה גבוהה על ערכים ופועל מתנהג כאחרוני הפושעים אין לו ערכים ואין לו מוסר.”

העשירים שתרם מאה מיליון דולר לאוניברסיטת פנסילבניה עבור בית הספר למנהל עסקים שלהם, אמר כי לאור ההופעה המבישה של הנשיאה בקונגרס הוא מושך את הכספים שלו בחזרה. גם שני סטודנטים יהודים הגישו תביעה משפטית נגדה. כמו כן, אחד מחברי הוועדה של הקונגרס פנה במהלך השימוע לנשיאת אוניברסיטת פנסילבניה ואמר לה: את מדברת על חופש הדעה, אני אשאל אותך מדוע כאשר כמה שבועות לפני המלחמה נערך אירוע תרבות למען פלשתיין הובא לשם אדם אנטישמי עם רוקרד אנטישמי מובהק? חופש הביטוי כנראה שמור רק לקבוצה מסוימת, הוא טען. אז היא כאמור התפטרה וגם יו”ר הוועד המנהל שבחר אותה. ההתפטרויות גרמו לטלטלה רצינית באוניברסיטה. הכיסא

”חשוב להדגיש כי תמיכה בחמאס המוגדר כארגון טרור בארה”ב, אמירה כמו ”כולנו חמאס” שנשמעה בהפגנות, זו עבירה פדראלית. היא נגד החוק ואפשר אפילו לקבל על כך עונש מעצר. נראה גם כי נושא הכסף הקטארי שהגיע לאוניברסיטאות ייבחן במיוחד. הקונגרס מתכוון לבצע חקירות מאוד אינטנסיביות, בעיקר מהצד הרפובליקני שלא אוהבים את האוניברסיטאות הליברליות. אני משוכנע שימצאו עבירות פדרליות ואנשים ישלמו על כך בכיסאם.”

נשיאת אוניברסיטת פנסילבניה אכן התפטרה לאחר השימוע, האם בעקבות לחץ מיוחד? ”אכן היה לחץ עליה להתפטר ולשאת באחריות על תופעת האנטישמיות בקרב הסטודנטים. אחד היהודים

סקרים של הליגה נגד השמצה
שפורסמו הצביעו על עלייה
של כ-300-400 אחוז בגילויי
האנטישמיות יותר מהתקופה
המקבילה אשתקד

תמיכה בחמאס המוגדר
כארגון טרור בארה"ב, אמירה
כמו "כולנו חמאס" שנשמעה
בהפגנות, זו עבירה פדראלית

חושב שיהיה מאמץ גדול לעצור את השמאל הרדיקלי
כי עד עכשיו בכל מערכת בחירות הם גדלו. בעבר
חששו בעיקר מן האנטישמיות של הימין שהגיעה מן
הנצרות האדוקה, אבל במקביל התפתחה גם אנטישמיות
של השמאל. ההתפרצות הקשה הזו מאלצת את ראשי
המדינה להילחם בתופעה. משטרת הקמפוסים תהיה
חייבת להוכיח את עצמם ולמנוע מהתפשטות אנטישמית
בקמפוסים."

האם אכן הממסד האמריקאי יתייבב לצד היהודים
וימחה באופן עיקש נגד גילויי האנטישמיות? ימים יגידו.
היהדות האמריקאית מתמודדת כעת מול גלים אנטישמיים
שלא היו זכורים לה בעבר, והשורשים לכך כבר היכו
במשך שנים מתחת לפני השטח של אמריקה. //

ועוד. לאור זאת ניצח מועמד הימין הקיצוני בהולנד
שהכפיל את מספר המנדטים שלו לאחר שהביע בקול את
דעתו נגד המהגרים."
"לדעתי, כך יהיה גם במדינות נוספות באירופה.
באירופה המערבית ובעיקר במדינות כמו בלגיה, צרפת
וספרד פוחדים מן המוסלמים. אנשים רואים את ההפגנות
של תומכי חמאס ברחובות הערים הגדולות בכל סוף
שבוע, את אובדן השליטה והאלימות וזה מדליק להם נורות
אדומות. באירופה מתחילים להבין שיש פה איום עליהם
לא רק נגד מדינת ישראל אלא נגד התרבות המערבית."
"התחזקות הימין מחזקת גם את הרפובליקנים
בארה"ב, לא ברור אם נראה זאת בבחירות הבאות אבל
יתכן מאוד שבבחירות לקונגרס יהיה שינוי משמעותי. אני

של נשיאת אוניברסיטת הרווארד גם מתנדנד, עם זאת
נראה כי היא לא תפוטרו כרגע."
גלובע סבור כי התפרצות גל האנטישמיות במוסדות
האקדמיה בארה"ב הביאה לפיצוץ בפניהם של רבים
שהעריכו את המוסדות הללו. כעת הוא מעריך שתינתן
תשובה קשה ומורכבת מצד גורמים יהודיים ורפובליקנים
שיטילו ושו על המתקפות האלימות וההתפרעויות כנגד
היהודים.
באותו הקשר הוא מציין גם את העלייה של הימין
הקיצוני באירופה המערבית. "האירופאים רואים כי
המהגרים המוסלמים שהם הכניסו בחמלה לארצם, לא
מעוניינים להתערות בחברה ומביאים איתם את הערכים'
שלהם, מנתיבים את תכני הלימוד שלהם במערכת החינוך